

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum sit specialis virtus? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

9. 123. a.
2. et 9. 141
47. 2.

quacumque materia dici; sicut & supra dictū est *, de
fortitudine & temperantia .

Ad primum ergo dicendum, quòd sicut vinum mate-
riale inebriat corporaliter, ita etiam metaphorice
consideratio sapientie dicitur potus inebrians, pro-
pter hoc quòd sua delectatione animum allicit: secun-
dum illud Psalm. 22. Calix meus inebrians quàm præ-
clarus est. Et ideo circa contemplationem sapientie
per similitudinem quaedam sobrietas dicitur.

Ad secundum dicendum, quòd omnia quæ ad tem-
perantiam proprie pertinent, necessaria sunt præsen-
ti vitæ, & eorum excessus nocet. Et ideo in omnibus ne-
cessarium est adhibere mensuram: quod pertinet ad
officium sobrietatis. Propter quod nomine sobrieta-
tis temperantia significatur. Sed modicus excessus in
potu plus nocet, quàm in alijs: & ideo sobrietas spe-
cialiter est circa potum.

Ad tertium dicendum, quòd quamvis mensura in
omnibus requiratur, non tamen sobrietas proprie in
omnibus dicitur, sed in quibus mensura est maxime
necessaria.

721
* 2. Cor. 5
1er. 7. 20.
5. pri. Et
Ti. 2. 1er.
3. 60. 2.

ARTIC. II.

Virum sobrietas sit per se virtus specialis?

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quòd sobrie-
tas non sit per se quædam specialis virtus. Abstin-
tia enim attenditur & circa cibos & circa potus. Sed
circa cibos non est specialiter aliqua specialis virtus.
Ergo nec sobrietas, quæ est circa potum, est aliqua
specialis virtus.

¶ 2 Præterea, Abstinencia & gula sunt circa de-
lectationes tactus, in quantum sensus est alimentum.
Cibus & potus simul cedunt in alimentum: simul enim
indiget animal nutriri humido & sicco. Ergo sobrie-
tas, quæ est circa potum, non est specialis virtus.

¶ 3 Præterea, Sicut in his quæ ad nutritionem per-
tinent, distinguitur cibus à potu, ita etiam distingui-
tur diversa genera ciborum & diversa genera potuum.
Si ergo sobrietas esset per se quædam specialis vir-
tus,

tus, videtur quod circa quamlibet differentiam potus vel cibi, sit quædam specialis virtus: quod est inconueniens. Non ergo videtur, quod sobrietas sit specialis virtus.

SED contra est, quod * Macrobius ponit sobrietatem specialem partem temperantiæ.

RESPONDEO dicendum, quod sicut supra dictum est *, ad virtutem moralem pertinet conseruare bonum rationis contra ea, quibus potest impediri. Et ideo vbi inuenitur speciale impedimentum rationis, ibi necesse est esse specialem virtutem ad illud remouendum. Potus autem inebrians habet specialem rationem impediendi vsum rationis, in quantum scilicet perturbat cerebrum sua fumositate. Et ideo ad remouendum hoc impedimentum rationis, requiritur specialis virtus, quæ est sobrietas.

Ad primū ergo dicendum, quod cibus & potus communiter impedire possunt bonum rationis, absorbendo eam per immoderantiā delectationis. Et quantum ad hoc communiter circa cibum & potum est abstinentia. Sed potus inebriare valens, impedit specialiter rationem, vt dictum est *. Et ideo requirit specialem virtutem.

Ad secundum dicendum, quod virtus abstinentiæ non est circa cibos & potus, in quantum sunt nutritiua, sed in quantum impediunt rationem. Et ideo non oportet quod specialitas virtutis attendatur secundum rationem nutritionis.

Ad tertium dicendum, quod in omnibus potibus inebriare valentibus est vna & eadem ratio impediendi rationis vsum. Et sic illa potuum diuersitas, per accidens se habet ad virtutem. Et propter hoc secundum huiusmodi diuersitatem, virtutes non diuersificantur. Et eadem ratio est de diuersitate ciborum.

*l. 1. in somnium Sci
pio. in f.
2. anse
med.
9. 136. a.
1. et 9. 141
a. 3. et 9.
146. a. 2.
C. 1. 2. 9.
65. ar. 2.*

in co. ar.